

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obo/3/2014
Identifikačné číslo spisu:	1005898444
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1005898444.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcov: v 1/ rade P., a. s., IČO: 36 455 032, V. slobody XX, X., v 2/ rade E., spol. s r. o. Q., IČO: 36 187 178, P. 2, Q., proti žalovanému: B. a. s., L. XX, P., IČO: 31 341 977, zastúpenému J.. N. Q. advokátom, O. 9, P. a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného: T. republika - R. hospodárstva SR, R. XX, P., IČO 686 832, zastúpenému: Q. & Co, s. r. o. advokátska kancelária, H. XX, P.O. P. XXX, P., IČO: 36 863 475, o uloženie povinnosti a nahradenie prejavu vôle, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2013, č. k. 7Cbs/86/2005-790, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2013, č. k. 7Cbs/86/2005-790 p o t v r d z u j e.

Žalobcovia v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia v sume XXX,XX eur k rukám právneho zástupcu J.. N. Q. do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave, ako súd prvostupňový, napadnutým rozsudkom z 30. októbra 2013, č. k. 7Cbs/86/2005-790 zamietol žalobu a zaviazal žalobcov 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne k náhrade trov konania žalovanému v sume XXX,XX eur k rukám právneho zástupcu žalovaného a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rovnako zaviazal žalobcu v 1/ a v 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť XXX,XX eur spolu s XX % E. náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Predmetnému rozsudku predchádzalo uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 23. mája 2005, č. k. 7Cbs/86/2005-68, ktorým spojil na spoločné konanie veci vedené na Krajskom súde v Bratislave, pod sp. zn. 7Cbs 85/05, 7Cbs 76/05 a 7Cbs 86/05 s tým, že ďalej budú vedené pod sp. zn. 7Cbs 86/05.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že predmetom sporu je uloženie povinnosti

žalovanému podať A. depozitáru cenných papierov SR, a. s., (ďalej len „A.“) žiadosť o vykonanie zmien zápisu v zozname akcionárov spoločnosti B. a. s. tak, že do zoznamu akcionárov bude zapísaný P. a. s., s vlastníctvom XX ks kmeňových listinných akcií žalovaného s menovitou hodnotu X XXX XXX,-Sk za akciu a túto zmenu je povinný v tej istej lehote zapísať aj v zozname akcionárov vedenom žalovaným. Rovnako žalobca 2/ požadoval o vykonanie zmien zápisu v zozname akcionárov spoločnosti B. a. s. tak, že do zoznamu akcionárov bude zapísaný E., spol. s. r. o., s vlastníctvom XX ks a XX ks kmeňových listinných akcií žalovaného s menovitou hodnotu X XXX XXX,-Sk za akciu a túto zmenu je povinný v tej istej lehote zapísať aj v zozname akcionárov vedenom žalovaným. Ak tak žalovaný neurobí, súd mal nahradiť prejav vôle žalovaného tak, že žalovaný žiada príslušného centrálného depozitára cenných papierov zapísať do zoznamu akcionárov spoločnosti B., a. s. v požadovanom počte kmeňových listinných akcií. Žalobcovia odvodzovali svoje právo od exekučného konania sp. zn. EX 4575/97, vedeného súdnou exekútorkou Ing. M. Korimovou, v ktorom nadobudli zaknihované akcie žalovaného v menovitej hodnote 1 000 000,-Sk. Preukazovali zo zmenového výpisu z účtu majiteľa cenných papierov, že ku dňu 09.októbra 1998 boli v SCP SR Bratislava, a. s. zapísaní ako vlastníci akcií emitenta Transpetrol, a. s..

Prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo zákona č. 92/1991 Zb., ktorým bol zakázaný iný prevod majetku štátu a majetkovej účasti štátu, okrem spôsobu privatizácie. Podľa ust. § 114 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je podľa osobitných predpisov zakázaný, alebo ktoré podľa osobitných predpisov exekúcii nepodliehajú. Podľa ust. § 2 ods. 3 zákona č. 192/1995 Z. z. akcie Transpetrolu nemohli byť predmetom privatizácie. Z tohto dôvodu majetok žalovaného mohol byť len vo výlučnom vlastníctve štátu. Krajský súd poukázal na ust. § 114 zákona č. 233/1995 Z. z. s tým, že exekúciou nie je možné postihnúť veci, ktorých predaj je osobitným predpisom zakázaný. Tým osobitným predpisom, je i zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby a zákon č. 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností, ktorý zakazoval akýkoľvek predaj akcií B. a. s., vo vlastníctve štátu. V čase vykonania exekúcie, v zmysle platných právnych predpisov v roku 1998, akcie B. a. s. nebolo možné postihnúť exekúciou, lebo osobitný zákon ich predaj zakazoval, tzn. tieto akcie boli z exekúcie vylúčené priamo zákonom. Žalobcovia nemohli nadobudnúť akcie B., a. s. P. a z toho dôvodu nemôžu byť zapísaní do zoznamu akcionárov spoločnosti B., a. s. P., vedeného A..

Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd žalobu zamietol. Nakoľko žalovaný mal vo veci plný úspech, preto mu súd prvého stupňa priznal podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) plnú náhradu trov konania, ktorá prináleží aj vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného.

Krajský súd záverom rozsudku poukázal na skutočnosť, že v priebehu konania niekoľkokrát bolo odročované pojednávanie z dôvodu ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní zástupcu žalobcu v 1/, za ktorým nasledovalo ospravedlnenie zástupcu žalovaného v 2/. Prvostupňový súd pokračoval v konaní na základe ust. § 101 ods. 2 OSP a ďalšie ospravedlnenie nepovažoval za dôvodné.

Proti napadnutému rozsudku podali v zákonnej lehote žalobca 1/ a 2/ odvolania (č. l. 795 a 802 spisu) a žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobcovia zhodne konštatovali, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) OSP), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) OSP) a z dôvodov, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a), v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) OSP). Podľa žalobcu 1/ Krajský súd v Bratislave nesprávne vykladá zákon č. 92/1991 Zb., a to najmä pojem privatizácia ako prevod majetku štátu na súkromné osoby v rozpore s ust. § 1 ods. 1 zák. č. 92/1991 Zb. Podľa žalobcu 1/ tento zákon neobsahoval ani neobsahuje žiadne ustanovenia o zákaze výkonu súdneho rozhodnutia na akcie spoločnosti B. a.s. Tento zákon len upravoval podmienky prevodu majetku štátu na slovenské alebo zahraničné právnické alebo fyzické osoby (ďalej len „privatizácia“). Znamená to, že ak sa štát rozhodol previesť svoj majetok na iné fyzické

alebo právnické osoby, mohol tak urobiť len postupom podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. Podľa žalobcu 1/ nie je pravdou, že akcie B., a.s. nepodliehali výkonu rozhodnutia a teda ani exekúcii. Ak by zákonodarca mal v úmysle vylúčiť akcie B., a.s. z výkonu rozhodnutia, nepochybne by to v zákone bolo výslovne uvedené. O. 1/ poukázal na nález Ústavného súdu SR, č.k. PL.ÚS 111/2011-61, zo dňa 4. júla 2012, kde sa plénum Ústavného súdu SR zaoberalo otázkou exekuvateľnosti majetku štátu.

Ďalej namietal, že krajský súd, podľa názoru žalobcu v 1. rade, nepostupoval v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, jeho odôvodnenie rozsudku je veľmi všeobecné, nekonkrétne. V odôvodnení súd podrobne opisuje tvrdenia účastníkov, poukazuje aj na konkrétne čísla rozhodnutí, ale z odôvodnenia rozsudku nie je zjavné, ktoré dôkazy v konaní vykonal a aké skutočnosti z dôkazov zistil. Podľa názoru žalobcu v 1. rade tým, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa nemá náležitosti v zmysle cit. ust. § 157 ods. 2 OSP, je nepreskúmateľné. Žalobca v 1/ ďalej vytykal Krajskému súdu v Bratislave, že sa nevysporiadal s listinnými dôkazmi, pričom poukazuje najmä na nevyhodnotenie dôkazu - nález Ústavného súdu SR, č.k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007. Žalobca 1/ namietal aj právne závery súdu, keď pokračoval v konaní v súlade s ust. § 101 ods. 2 OSP a vec prejednal a rozhodol bez jeho účasti. Žalobca 1/ sa písomne ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a požiadal súd o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Súdu doručil aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že pre nepriaznivý zdravotný stav „S.. L. R., nie je spôsobilý pri úradných úkonoch“. Jediný štatutárny zástupca žalobcu v 1. rade S.. L. R. by preukázal súdu listinnými dôkazmi, že bývalí členovia predstavenstva S.. I. R. a S.. B. Q. sa svojich funkcií vzdali. Žalobca 1/ v prílohe odvolania doložil kópie listín preukazujúcich vzdanie sa funkcií dvoch členov predstavenstva S.. I. R. a S.. B. Q.. Tým, že krajský súd prejednal a vec rozhodol bez účasti žalobcu 1/, hoci neboli na to splnené procesné podmienky, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Odvolanie žalobcu 2/ je založené na rovnakých právnych dôvodoch a doplnil, že jediný konateľ oprávnený konať za spoločnosť bol riadne písomne ospravedlnený a nemohol prikázať ošetrovateľovi, aby mu vydal vyjadrenie, že účasť na pojednávaní mu neumožňuje zdravotný stav. Rovnako poukázal na skutočnosť, že žalobca 2/ sa nemohol zúčastniť pojednávania, nakoľko by porušil zákonnú povinnosť dodržiavať liečebný režim a zdržiavať sa doma. Za porušenie uvedeného by mu hrozila sankcia v prípade kontroly T. poisťovňou.

K odvolaniam žalobcov sa vyjadrili aj žalovaný a vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorí navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Q. súdu v Bratislave z 30. októbra 2013, č. k. 7Cbs 86/2005-790 v plnom rozsahu potvrdil a zároveň zaviazal žalobcov uhradiť trovy odvolacieho konania. V odvolaní žalovaný poukázal okrem iného na rozsudok Okresného súdu Košice II z 25.septembra 2013, č. k. 12C 1/2006-1151, podľa ktorého zmluvy o kúpe a predaji zaknihovaných cenných papierov, uzavretie ktorých obstaral A. T. o. c .p., a.s. ako komisionár v exekučnom konaní, sp. zn. Ex 4575/97 sú neplatnými právnymi úkonmi. Žalobcovia teda nie sú osobami aktívne legitimovanými na podanie návrhu o uloženie povinnosti žalovanému podať A. žiadosť o vykonanie zmien zápisu v zozname akcionárov spoločnosti B., a.s. Žalovaný uviedol okrem iných aj nález Ústavného súdu, č. k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007, ktorý definitívne nevyriešil a ani nemohol vyriešiť otázku vlastníctva akcií spoločnosti B., a.s., čo potvrdil aj sám Ústavný súd vo svojom ďalšom náleze, č. k. IV. ÚS 60/2010-66 z 20.januára 2011. Podľa žalovaného súd prvého stupňa správne posúdil neexistenciu aktívnej legitimácie žalobcov a vec správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že v čase exekúcie boli akcie spoločnosti B., a.s., na základe ústavného zmocnenia (čl. 20 ods. 2 Ústavy SR) a na jeho základe zákonnej úpravy obsiahnutej v ust. § 2 ods. 3 zák. č. 192/1995 Z. z., majetkom vo výlučnom vlastníctve štátu, na ktorý sa vzťahoval zákaz jeho prevodu akýmkoľvek spôsobom na iný subjekt; a teda vlastníkmí tohto majetku sa nemohli stať osoby odlišné od štátu, teda ani žalobcovia, resp, ani pôvodní žalobcovia (spoločnosť P., a.s., p. S.. L. a p. S.. Q.). Akcie spoločnosti B., a.s. teda neboli spôsobilým predmetom exekúcie v zmysle § 114 Exekučného poriadku.

Ďalej uviedol, že ustanovenie § 119 ods. 3 O. s. p. jednoznačne stanovuje, že povinnou súčasťou žiadosti o odročenie, v prípade, že dôvodom na odročenie pojednávania je zdravotný stav účastníka

alebo jeho zástupcu, je vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav tohto účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Zo znenia zákona teda jasne vyplýva, že ošetrojúci lekár musí vo svojom vyjadrení výslovne skonštatovať, že účastník konania alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania. Na základe vyššie uvedeného má žalovaný za to, že keďže žalobca 1/ nedoručil súdu ospravedlnenie spĺňajúce zákonom stanovené náležitosti, nemal súd inú možnosť, ako v konaní pokračovať a rozhodnúť. Z výpisu obchodného registra (internetový úplný výpis z OR a výpis z OR vyhotovený notárom z informačného systému verejnej správy) vyplýva, že v čase konania súdneho pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku (30. 10. 2013) nebol S.. L. R. vôbec členom predstavenstva spoločnosti žalobcu 1/ a teda ani účastníkom konania, ani jeho zástupcom. Z internetového úplného výpisu z obchodného registra vyplýva, že funkcia člena predstavenstva S.. L. R. zanikla už dňa 21. 08. 2011, pričom k zápisu zániku tejto funkcie došlo až dňa 23. 12. 2013. V čase konania súdneho pojednávania bol teda jediným členom predstavenstva S.. I. R.. Poukázal pri tom na internetový úplný výpis z OR a výpis z obchodného registra vyhotovený notárom. Na základe vyššie uvedeného má žalovaný za to, že súd prvého stupňa nepochybil, keď neuznal ospravedlnenie S.. L. R. za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, a to jednak z dôvodu, že nedošlo k preukázaniu oprávnenia S.. L. R. konať za žalobcu 1/ a jednak z dôvodu, že ospravedlnenie nespĺňalo zákonom stanovené náležitosti.

Podľa vedľajšieho účastníka na strane žalovaného žalobca 2/ nepochopil odvolací dôvod uvedený v ustanovení §205 ods. 2 písm. d) OSP správne. Tento dôvod nehovorí o nesprávnom právnom posúdení veci, ale o nesprávnych skutkových zisteniach. Ak súd prvého stupňa zaujal iný názor ako ten, ktorý sa podľa tvrdenia žalobcu v 2/ nachádza v náleze Ústavného súdu SR z 11. decembra 2007, č. k. II. ÚS 159/07-37, nemožno hovoriť o nesprávnom skutkovom zistení súdu prvého stupňa. Navyše, v spomínanom náleze Ústavného súdu SR nie je uvedené to, čo tvrdí žalobca v 2/. Ide len o nezáväzný názor ústavného súdu vyjadrený v odôvodnení nálezu v konaní, ktorého účastníci ani nie sú identickí s účastníkmi tohto konania. Nie je to názor záväzný pre súd v tomto konaní a už vôbec nejde o skutkovú okolnosť súvisiacu s týmto prípadom. Navyše, sám ústavný súd vyjadril právny názor diametrálne odlišný od právneho názoru uvedeného v náleze II. ÚS 159/07. Odlišný názor ústavného súdu sa vyskytol v rámci rozhodovania o neskoršej ústavnej sťažnosti tiež súvisiacej s problematikou vlastníctva akcií žalovaného. V náleze sp. zn. IV. ÚS 60/2010 z 20. januára 2011, ústavný súd uviedol, že význam nálezu II. ÚS 159/2007 z 11. decembra 2007 netreba preceňovať. Podľa ústavného súdu je zrejmé, že otázka vlastníctva akcií žalovaného zatiaľ nebola vyriešená, z čoho jasne vyplýva, že všeobecné súdy sa musia s touto otázkou samostatne vysporiadať. V súvislosti s rozsudkom však nie sú tieto názory Ústavného súdu SR podstatné a v žiadnom prípade nepredstavujú skutkové okolnosti, ktoré by mal súd prvého stupňa nejakým spôsobom vyhodnocovať. Žalobca v 2/ v odvolaní proti rozsudku neuviedol, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci Krajským súdom v Bratislave. Nešpecifikuje ani dôvody nesprávnej aplikácie právneho predpisu, ani jeho nesprávnej interpretácie.

Okrem absencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania vyhodnotil, podľa vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, súd prvého stupňa situáciu správne, keď po desiatich rokoch konania rozhodol vo veci na jedenástom vytýčenom termíne pojednávania. Prítomnosť žalobcov na pojednávaní nebola potrebná, pretože v desať rokov trvajúcom konaní mali nespočetné množstvo príležitostí predniesť svoje tvrdenia ústne, podávať návrhy, predkladať listiny a navrhovať dôkazy. V prípade tohto konania boli žalobcovia na pojednávanie vytýčení na 30. októbra 2013 riadne predvolaní, doručenia predvolaní sú vykázané v súdnom spise. Žalobcovia vedeli v dostatočnom časovom predstihu o termíne pojednávania. Napriek tomu požiadali súd o odročenie pojednávania deň pred jeho konaním a odôvodnili svoj návrh opätovne práceneschopnosťou, rovnako ako odôvodnili svoj návrh na odročenie termínu pojednávania necelý mesiac predtým (neúčasť na termíne pojednávania 2. 10. 2013 žalobca v 2/ ani nijako neospravedlnil). Správnosť postupu Krajského súdu v Bratislave potvrdzuje aj ustálená judikatúra Najvyššieho súdu SR (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 8. 8. 2013 sp. zn. 6Cdo 75/2012). Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie žalobcov 1/ a 2/ podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní rozsudku v medziach dôvodov odvolania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov 1/, 2/ nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd na základe podaných odvolaní preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, vyhodnotil rozsah a dôvody odvolaní vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu, a s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O. s. p. nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré podľa najvyššieho súdu vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z predloženého spisového materiálu za preukázané, že skutkový stav bol súdom prvého stupňa náležite zistený a správne právne posúdený.

Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, odvolací súd poukazuje na čl. 4 v spojení s čl. 20 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré články predstavujú ústavný základ pre zákonné vymedzenie majetku, ktorý môže byť len vo výlučnom vlastníctve štátu. Toto ústavné zmocnenie bolo realizované aj zákonom č. 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o strategických podnikoch“), v nadväznosti na zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o veľkej privatizácii“). Majetok vymedzený v zákone o strategických podnikoch, medzi ktorými boli aj akcie B., a. s., bol majetok účelovo viazaný ako majetok nevyhnutný na zabezpečenie potrieb spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu. Preto tento majetok mohol byť len vo výlučnom vlastníctve štátu a nemohol ho nadobudnúť žiadny iný subjekt žiadnym spôsobom. Najvyšší súd dodáva, že aj po zrušení zákona o strategických podnikoch a novelou zákona o veľkej privatizácii zákonom č. 253/1999 Z. z., bol B., a. s. uvedený medzi podnikmi s prirodzeným monopolom a majetkovú účasť štátu, t. j. akcie tohto podniku možno previesť výlučne prostredníctvom privatizácie. Je preto zrejmé, že akcie B., a. s. v roku 1998 nebolo možné ani privatizovať a neskôr tieto akcie ani nemohli byť prevedené prostredníctvom ich predaja v exekučnom konaní a tak sa nemohol ani zmeniť ich vlastník, ktorý bol štát.

Zo zákazu predaja akcií B., a. s. vyplýva aj vylúčenie veci z exekúcie podľa § 114 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“). Tieto akcie boli vylúčené z exekúcie ex lege, t. j. bez toho, aby sa muselo urobiť v tomto smere konkrétne rozhodnutie. Ide o absolútnu neprípustnosť exekúcie pre zákonný zákaz predaja týchto akcií. Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež zdôrazňuje, že pri interpretácii § 61 Exekučného poriadku je právne relevantný moment platného vzniku práv jednej osoby a zároveň zániku práv inej osoby, čo potvrdzuje aj samotné znenie tohto zákonného ustanovenia. Jednou z podmienok platnosti tohto záveru v danom prípade je skutočnosť, že práva vydražiteľa v exekúcii platne vznikli, a tým práva tretej osoby platne zanikli. Vzhľadom na uvedené, Exekučný poriadok neumožňuje prijať záver o tom, že by exekúcia predajom veci vylúčené z exekúcie podľa § 114 Exekučného poriadku, mala za následok zánik vlastníckeho práva subjektu, v prospech ktorého bol zákaz predaja exekúcie tejto veci stanovený, v dôsledku čoho si tento subjekt môže uplatniť právo na ochranu svojho práva k tejto veci bez ohľadu na § 61 Exekučného poriadku.

Preto v tomto smere nie je možné prijať názor odvolateľov na preukázanie ich vlastníctva k predmetným cenným papierom a to s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. februára 2001, sp. zn. MCdo/2/99, ktorým bolo mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuté. Dotknuté rozhodnutie vlastníctvo predmetných akcií žiadnym spôsobom neriešilo a týka sa výlučne procesnej stránky exekučného konania a konania o mimoriadnom dovolaní, kedy dovolací súd konštatoval, že zrušením dovolaní napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Vranov nad Topľou z 24. septembra 1998, č. k. Er/3143/97, EX/4575/97, by sa nedosiahla ochrana práva Slovenskej republiky - R. hospodárstva SR, ktorý orgán má v správe akcie označené v rozhodnutí, ako sa mylne domnieva dovolateľ, resp. generálny prokurátor SR.

K námietke odvolateľov v konaní, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. mája 2002, sp. zn. 4Sž/143/01 bolo zrušené rozhodnutie R. financií SR č. XXX/XXXX/SAN, ktorým ministerstvo financií uložilo T. cenných papierov, a.s. P. uviesť do pôvodného stavu evidenciu účtov majiteľa R. hospodárstva SR ako aj evidenciu registra emitenta B., a.s. a čím sa podľa odvolateľov obnovil stav

platný zo dňa 09. októbra 1998, odvolací súd poukazuje okrem Exekučného poriadku aj na zákon č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov. Právnymi skutočnosťami, ktoré spôsobujú vznik a zánik práv k už existujúcim zaknihovaným cenným papierom, ktoré sú predmetom zmluvy o ich prevode, sú samotná zmluva o prevode cenných papierov a registrácia prevodu uskutočnená Strediskom cenných papierov SR. Preto vydanie rozhodnutia R. financií SR č. XXX/XXXX/SAN nemalo a ani nemohlo mať za následok vznik, resp. zánik práv k cenným papierom. K vzniku, resp. k zániku práv k cenným papierom nemohlo dôjsť ani zrušením tohto rozhodnutia ministerstva financií súdom. Z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. mája 2002, sp. zn. 4SŽ/143/01 je taktiež zrejmé, že súd nepodrobil súdnej kontrole samotné rozhodnutie ministerstva financií, nakoľko k jeho zrušeniu došlo z dôvodu nepredloženia spisového materiálu súdu, t. j. z procesného hľadiska.

Za potrebné považuje odvolací súd zaujať stanovisko aj k odvolateľmi v konaní predkladanému Nálezu Ústavného súdu SR z 11. decembra 2007, č. k. II. ÚS 159/07-37 (č. l. 340), ktorým Ústavný súd SR rozhodol, že základné právo účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 28. júna 2006, sp. zn. 1MOBdo/5/2005, porušené bolo. Dotknutým nálezom sa Ústavný súd SR vyjadroval k súdnemu rozhodnutiu sp. zn. 1MOBdo/5/2005 ohľadom prevodu akcií B., a. s. v exekučnom konaní z hľadiska porušenia práva účastníka sporu. Ústavný súd SR považoval za vylúčené, aby zákonnosť priebehu exekúcie posudzoval ako predbežnú otázku súd v inom konaní, avšak k samotnej otázke exekvovateľnosti majetku štátu sa meritórne nevyjadril. Odvolací súd dodáva, že po vydaní Nálezu Ústavného súdu SR z 11. decembra 2007, č. k. II. ÚS 159/07-37, najvyšší súd rozhodnutím z 28. mája 2008 sp. zn. 2MOBdo/1/2008 potvrdil svoje rozhodnutie z rozsudku sp. zn. 1MOBdo/5/2005. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na Nález Ústavného súdu SR zo 4. júla 2012, sp. zn. PL ÚS 111/11, v ktorom sa ústavný súd opätovne vyjadroval k rozhodnutiam týkajúcich sa prevodu akcií TRANSPETROLU, a. s. v exekučnom konaní a ktorého vyjadrenia neboli totožné s predchádzajúcim obsahom nálezu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd konštatuje, že majiteľom predmetných akcií B., a. s. je stále T. republika, ktorá ich majiteľom nikdy neprestala byť. Iný subjekt sa majiteľom týchto akcií nikdy, a to ani na prechodnú dobu nestal. Preto odvolateľmi uvádzané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. mája 2002, sp. zn. 4SŽ/143/01, zo dňa 28. februára 2001, sp. zn. MCdo/2/99 a Ústavného súdu SR zo dňa 11. decembra 2007, sp. zn. II. ÚS 159/07, ktorými rozhodnutiami odvolatelia, okrem iného, preukazovali svoje práva k akciám, nie je možné v tomto konaní akceptovať. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutia sp. zn. 3Obo 171/2010 a 3Obo 172/2010 a nález ústavného súdu sp. zn. IV:ÚS 60/2010 z 20. 1. 2011, ktorého obsahom sú aktuálne vyjadrenia ústavného súdu k danej problematike akcií B., a.s.

Odvolatelia zhodne v odvolaní namietali, že konanie je postihnuté aj vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti) rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O. s. p.), čo súčasne zakladá porušenie ich práv na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru) v tom, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení dostatočne nevysporiadal s námietkami žalobcov spochybňujúcimi právne posúdenie veci súdom prvého stupňa - nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 159/2007 z 11. 12. 2007, ktorý súd neakceptoval.

Pokiaľ žalobcovia namietajú nedostatky týkajúce sa odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z článku 46 a nasl. ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p., m. m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/2004, III. ÚS 117/2007, III. ÚS 332/2009, I. ÚS 501/2011). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p.

Za arbitrárny, resp. nie dostatočne zdôvodnený, treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/05 z 28. februára 2006).

Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť.

Odvolatelia taktiež namietajú, že súd prvého stupňa konal a rozhodol v ich neprítomnosti napriek tomu, že svoju neprítomnosť ospravedlnili a požiadali o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, čím odňal žalobcom možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd vec prejedná a rozhodne v neprítomnosti účastníka konania, hoci nie sú pre to splnené podmienky vyplývajúce z § 101 ods. 2 O. s. p. V zmysle tohto ustanovenia súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Pojednávanie na súde prvého stupňa, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, vytýčil súd prvého stupňa na 30. októbra 2013. Žalobca v 2. rade prevzal predvolanie dňa 14. 10. 2013, žalobca v 1. rade prevzal dňa 3. 10. 2013. Žalobca v 1. rade svoju neprítomnosť ospravedlnil listom doručeným súdu dňa 29. 10. 2013 z dôvodu práceneschopnosti štatutárneho zástupcu spoločnosti Ing. L. R. od 28. 10. 2013 a priložil kópiu potvrdenia o PN a kópiu vyjadrenia lekára. Žalobca v 2. rade svoju neprítomnosť

ospravedlnil listom doručeným súdu dňa 28. 10. 2013 z dôvodu práceneschopnosti štatutárneho zástupcu spoločnosti S.. R. L. od 24. 10. 2013 a priložil kópiu potvrdenia o PN. Dôležitosť uvádzaných dôvodov, ako napokon každého dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka, prípadne právneho zástupcu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O. s. p.), posudzoval súd podľa konkrétnych okolností. Existenciu dôležitého dôvodu môže vo všeobecnosti preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti účastníka, resp. právneho zástupcu o odročenie pojednávania. Dôvodnosť žiadosti skúma predovšetkým z hľadiska preukázania skutočností, z ktorej žiadateľ vyvodzuje existenciu ním tvrdeného dôležitého dôvodu. Pokiaľ ale uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti hodnoverne preukázaná, zostáva žiadosť o odročenie pojednávania iba v rovine nepodložených tvrdení, na ktoré nemožno vziať zreteľ. Žalobca v 1. rade svoju neúčast' na pojednávaní síce ospravedlnil a doložil kópie dokladov, ktoré súd prvého stupňa posúdil ako nie v súlade s § 119 ods. 3 O. s. p., avšak neospravedlnil ani nepožiadaval o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu ostatných členov štatutárneho orgánu, ktorý mohli a mali žalobcu 1/ zastupovať a v čase vyhlásenia rozhodnutia súdom prvého stupňa boli zapísaní v obchodnom registri (č. l. 746). Tvrdenie žalobcu 1/ o tom, že má jedínú (v čase pojednávania) osobu štatutárneho zástupcu nedoložil spolu s ospravedlnením. Žalobca 2/ nespĺnil zákonné podmienky na odročenie pojednávania. Odvolací súd navyše poukazuje aj na okolnosti obdobného konania žalobcov v prípade pojednávania vytýčeného na deň 2. 10. 2013, dňa 29. 5. 2013, dňa 2. 12. 2010, dňa 30. 9. 2010 a z iných dôvodov dňa 19. 6. 2013.

Z uvedených dôvodov nemožno preto súdu prvého stupňa vytýkať porušenie § 101 ods. 2 O. s. p. a ani odňatie možnosti žalobcom konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

S poukazom na to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. potvrdil.

Úspešným účastníkom v odvolacom konaní bol žalovaný a vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorým podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný náhradu trov odvolacieho konania uplatnil a riadne vyčísľil a tieto predstavujú 2x úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu žalobcu v 1. rade z 5. 2. 2014, vyjadrenie k odvolaniu žalobcu v 2. rade z 23. 12. 2013) 1 x XX,XX eur + XX,XX eur E. a 1x režijný paušál po X,XX eur + X,XX F. DPH, 1 x XX,XX eur + XX,XX eur DPH a 1 x režijný paušál X,XX eur + X,XX eur DPH, 1 úkon právnej pomoci (zastúpenie účastníka na vyhlásení rozsudku) XX,-eur + X,XX eur DPH a X,XX režijný paušál + X,XX eur DPH, spolu náhradu trov právneho zastúpenia XXX,XX eur, podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. b/ a § 16 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v zmysle zmien účinných pre každý vykonaný úkon právnej pomoci.

Odvolací súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy odvolacieho konania, pretože vedľajší účastník na strane žalovaného tieto v lehote podľa § 151 O. s. p. nevyčísľil.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. sú žalobcovia v 1., 2. rade povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne uvedené trovy odvolacieho konania na účet právneho zástupcu žalovaného.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.